

פרשת נח

מה בפרשה: סיכום מתומצת של פרשת השבוע

קץ כל בשר בא לפני, כי מלאה הארץ חמס... - מכריז האלוקים ומחליט להביא על העולם - מבול! מכל בני אנוש בחר ה' בנח ומשפחתו • מהם תותר שארית פליטה לאנושות כולה.. • פרשת השבוע מוגשת בלשון קלה וברורה

"נח איש צדיק" - הוא ומשפחתו שמרו אמונים לבורא עולם וקיימו את ציוויו לעומת זאת, כל הסובבים אותם עברו על כל העבירות - עבודה זרה, גילוי עריות, שפיכות דמים, גזל ועוד. אנשי אותו דור רצו לבנות עולם חדש, עולם שכולו רע. הם התירו כל רסן, טיפחו ועודדו עשיית רע ומי שהתנהג בדרך הטוב היו בזים לו. היו אלה אנשים מושחתים וכפי שהוגדר בדברי אלוקים: "קץ כל בשר בא לפני, כי מלאה הארץ חמס...".

כדי לשקם מצב כזה היה צורך בשינוי דרסטי, מהפכה של ממש, שתוביל להקמתו מחדש של דור אנשים שחיהם מושחתים על ערכי מוסר וחוקים.

נח בונה תיבה

"ואני הנני מביא את המבול מים על הארץ לשחת כל בשר אשר בו רוח חיים מתחת השמים...". זה סופו של דור הרשעים - המבול. רק נח ומשפחתו אמורים להנצל מהמבול הנורא. לשם כך מצוה אלוקים על נח לעשות לו תיבה גדולה אשר תצוף מעל מימי המבול ותשמש מקום הצלה לכל אלו שמהם יקום הדור החדש. מאה ועשרים שנה בנה נח את התיבה. הוא נטע ארזים. וכל כך למה? כדי שיראו אותו בני דורו ואולי יתחרטו למשמע גזירת המבול ויחזרו בהם ממעשיהם. שלוש קומות היו לתיבה. התחתונה נועדה לאיחסון הזבל, האמצעית לבהמות והעליונה לבני אדם ועופות טהורים, כי לאדם קל יותר לגור עם העופות. שניים מכל סוג של בעלי חיים שאינם טהורים (זכר ונקבה) נכנסו אל תיבת ההצלה, ושבעה שבעה מבעלי החיים הטהורים. כל זמן שהותם בתיבה היו עסוקים נח ובני משפחתו בטיפול והאכלת כל אלו.

המבול

ארבעים יום וארבעים לילה ירד מבול על הארץ. אחר כך במשך מאה יום נוספים התגברו המים עד שגבהו המים מעל ההרים הגבוהים ביותר ב-7 מטרים. מעל כל אלה צפה לה תיבת נח. המטרה הושגה - "וימח כל היקום אשר על פני האדמה. . . וישאר אך נח ואשר איתו בתיבה".

היציאה מן התיבה

המבול נפסק ולאט לאט החל גובה המים לרדת. לאחר ארבעים יום נראו ראשי ההרים ותיבתו של נח נחה לה על ראש הרי אררט. בשלב זה החליט נח לבדוק האם אכן לא נותרו מים ואפשר לצאת מן התיבה לשם כך שלח שלוש פעמים את היונה. בפעם הראשונה חזרה כלעומת שבאה, מאחר שלא מצאה מנוח לכף רגלה, אות כי יש עדיין מים בחוץ. בפעם השניה חזרה עם עלה זית בפיה, ובפעם השלישית לא שבה. אז הסיר נח את מכסה התיבה וראה כי אכן לא נותרו מים על פני האדמה. האישור הסופי ליציאה מן התיבה ניתן ע"י אלוקים כשאמר לנח: "צא מן התיבה". בסך הכל שהה נח בתיבה שנים עשר חודש. מיד

פרשת נח

בצאתו מן התיבה בנה נח מזבח לה', עליו הקריב את חלק מן הבהמות הטהורות. הקב"ה ששבע נחת מהתנהגותו של נח בירך אותו ואת בניו ובהזדמנות זו התיר לחם לאכול בשר, שמימי אדם הראשון היה אסור באכילה. זאת בתנאי שקודם ימיתו את בעל החיים ורק אח"כ יאכלו את בשרו.

הקשת-ברית עולם

באותו זמן כרת הקב"ה עם נח וכל הדורות הבאים אחריו ברית לבל יביא מבול יותר לשחת את הארץ "את קשתי נתתי בענן והיתה לאות ברית ביני ובין הארץ" מראה הקשת בענן מזכיר את הבטחת הקב"ה לבל יביא מבול על הארץ. הקשת נראית בשמים רק מבעד לעננים קלים שהשמש שולחת עליהם את קרניה. בעבר היו העננים מכסים ומונעים את כניסת אור השמש לגמרי. הרואה כעת קשת בענן יודע איפוא, כי עננים אלה אינם טומנים בחובם סכנת של מבול ומביאים רק ברכת לעולם.

מגדל בבל

במשך הזמן גדלה והתרחבה משפחתו של נח משלושת בניו: שם, חם ויפת. נוצרו שבעים משפחות אשר ברבות הימים התפתחו מהם שבעים אומות העולם. בין צאצאיו היה נמרוד, איש חזק שנאמר עליו - "הוא היה גבור ציד". גבורתו הפיסית הביאה אותו למרומי השלטון. הוא היה "צד" אנשים בפיו ומשכנעם למרוד בבואר העולם.

כל האנושות היתה אז מאוחדת ומלוכדת - "שפה אחת (לשון הקודש) ודברים אחדים (עיצה אחת)". נמרוד ניצל זאת לרעה, הוא סחף את כולם לבצע את רעיונו הנועז - "הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם".

רבבות התעסקו במלאכת בניית המגדל - אשר גובהו הרקיע שחקים - עד ש"פקעה סבלנותו" של הקב"ה. כאמור יחודו של הדור ההוא היה באחדותו אשר התבטאה בהיות להם שפה אחת ויחידה. החליט הקב"ה לבלבל את שפתם; איש לא הבין את רעהו, אחד אומר לחבירו: הבא לי חבל וזה מביא לו מגריפה. היה הראשון חובטו בה והורגו, התחילו כולם רבים אלו עם אלו, לקחו חרבות והחלו נלחמים אחד עם השני ונפלו חללים רבים. בסופו של דבר נשרף המגדל והמונים נקברו חיים תחת הריסותיו ואת הניצולים הפיץ ה' "על פני כל הארץ..."

עבודת הפסלים והאלילים נפוצה בכל מקום. האנשים שמו את בטחונם בפסלי עץ ואבן עד שבא אברהם צאצא ישיר לבית שם, בן נח. עוד בהיותו קטן ורך בשנים החל לחשוב איך יתכן שאין מנהיג ליקום? האם "הגלגל" מסתובב סביב מעצמו? מגיל שלוש עד גיל ארבעים הגיע למסקנתו החד משמעית והיא האמונה בקל אחד. אין פלא שאלוקים בחר דווקא בו להיות אבי האומה היהודית שממנו יצא העם הנבחר.

מקור: maale-adumim.com